

Деинституционализация – поглед в бъдещето

*Десети национален форум на доставчиците на
социални услуги*

28-30 април 2015 г. – гр. Пловдив

Същност и принципи на процеса на деинституционализация

- Процес на дълбока социална промяна, основан на разбирането, че всеки има право на подкрепа в общността
- Трансформиране на система, предлагаща настаняване в институции, в система, ориентирана към потребностите и предлагаща реална подкрепа
- Превенция на институционализирането и затваряне на входа към институциите
- Оценка на потребностите на настанените, така че да се планира правилно процеса
- Създаване на повече възможности за включване в общността

ОПИТЪТ НА БЪЛГАРИЯ В ПРОЦЕСА НА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ

I. ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖАТА ЗА ДЕЦА

- ❖ Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“
- ❖ Не просто закриване на класическия тип специализирани институции за деца, а качествена промяна на политиките в подкрепа на семейството, която да доведе до превенция на рисковете, включително и на риска от изоставяне на детето
- ❖ Превенцията – в основата на всички действия

Подходи на работа в процеса на изпълнение на реформата

- За всяко дете е изготвена оценка на потребностите
- Нито едно дете не бива да се извежда от институция, без да има план за действие и грижа
- Поддържането на контакт и емоционална връзка между родното семейство и детето, когато това е в негов интерес
- За всички деца от институциите трябва да бъде осигурено настаняване в семейна или близка до семейната среда
- Институции не се закриват чрез преместване на деца от една институция в друга
- Осигурява се предимство за отглеждането в семейна среда
- Гарантиране участието на детето в процеса
- Окончателно закриване на институциите
- Приоритетно закриване на институции за деца с увреждания и недопускане на настаняване на деца от 0 до 3 години в институционална грижа
- Активно включване на персонала на институциите в процеса на деинституционализация

Постигнати резултати и реализиран напредък

- Процес на последователност, приемственост и необратимост, в решителен етап на изпълнение
- Постигане на устойчиви и ефективни резултати с оглед подобряване качеството на живот на децата и създаване на най-добри условия за развитието им
- Най-отговорния етап - реалното извеждане на децата от специализираните институции

Постигнати резултати и реализиран напредък

- Възобновен е мандатът на Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за деца на високо политическо ниво
- Сформирана е експертна работна група с участието на неправителствения сектор
- Продължаваща тенденция към намаляване на броя на децата, настанени в специализираните институции, в резултат на предприетите мерки от отделите „Закрила на детето“ по превенция, реинтеграция, осиновяване и приемна грижа
- Развитие на социалните услуги в общността
- Подобро качество на живот на много деца, за които е предотвратено извеждането им от семействата чрез различни форми на семейна подкрепа
- Фокус към дейности за превенция на изоставянето и към създаване на нови възможности за подкрепа на децата и семействата в общността

Постигнати резултати и реализиран напредък

- Проект „Детство за всички“ – в 65 общини функционират 131 новоизградени услуги, в които са настанени над 1 000 деца
- Проект „И аз имам семейство“ – за 1 933 се грижат 1 170 приемни семейства
- Броят на социалните услуги за деца, делегирани от държавата дейности, предоставяни в общността достига 421
- Броят на настанените в институции деца непрекъснато намалява – 2 290 деца към м. март 2015 г.
- В периода 2010 г. – 2013 г. са закрити общо 31 специализирани институции за деца
- През 2014 г. са закрити 8 специализирани институции за деца, а от началото на 2015 г. са закрити още 8 специализирани институции

Планирани дейности и бъдещи инициативи

- Анализ на изпълнението на процеса на деинституционализация от старта до момента
- Актуализиране на Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“
- Предоставяне на мерки и дейности за подкрепа на семействата с цел превенция на изоставянето – основен акцент на реформата в бъдеще
- Продължаване на реформата с цел надграждане на постигнатото
- Разработване на операции и проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.
- Развитие на политики за подкрепа на децата и семейството

II. ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖАТА ЗА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА И ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

Основни предизвикателства в областта на политиката за дългосрочна грижа

- Недостатъчен брой услуги за възрастни хора и хора с увреждания, вкл ючително и в домашна среда, които да отговарят на комплексните потребности и неравномерното им разпределение на територията на страната
- Търсене на институционалната грижа, най-вече за стари хора
- Своевременно обучение на персонала, ангажиран в областта на услугите с цел подобряване на тяхното качество
- Липса на приобщаваща социална и архитектурна среда

Националната стратегия за дългосрочна грижа

Ключови цели:

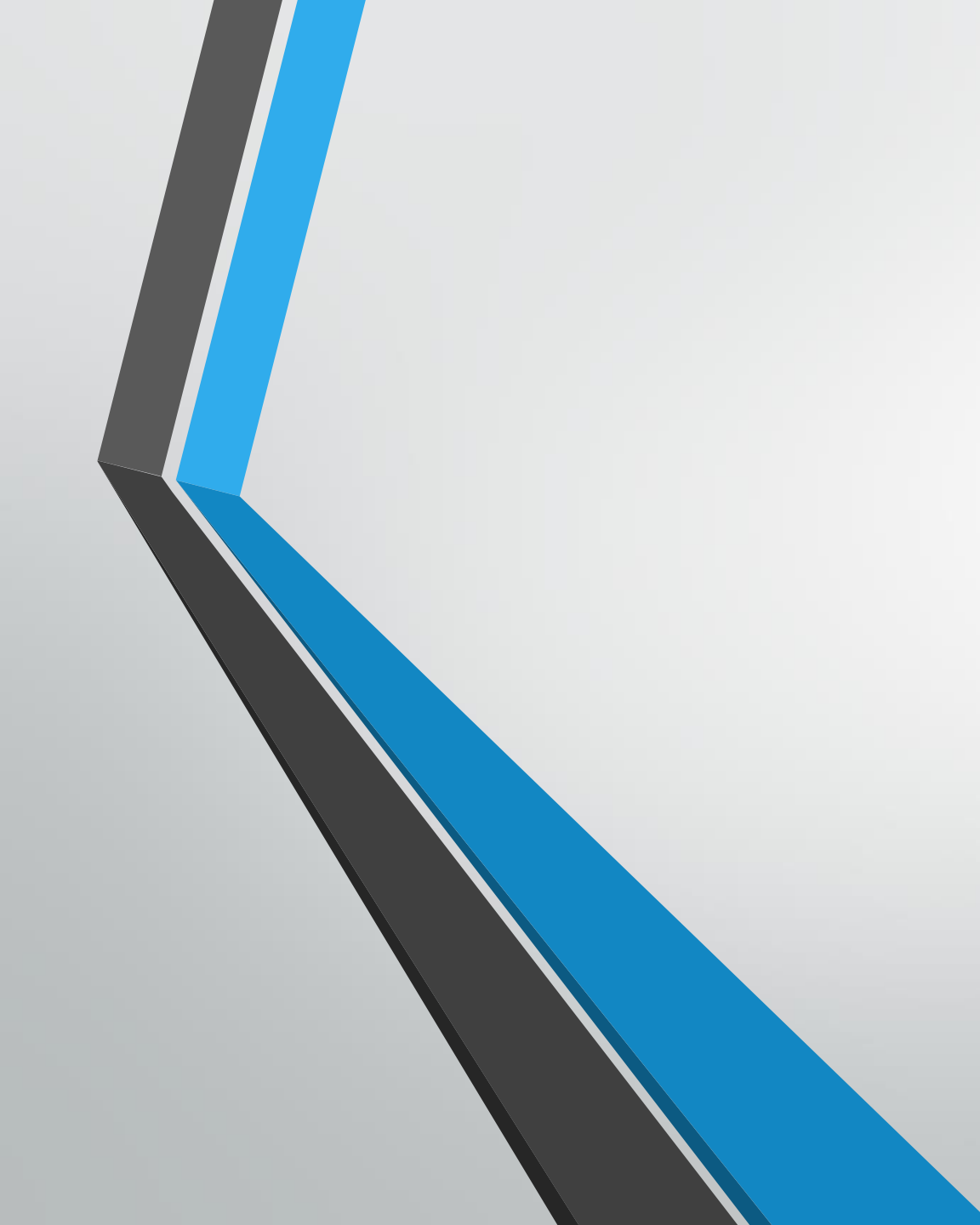
- Изграждане на достъпни и качествени услуги в общността и в домашна среда, които да имат превантивна роля по отношение институционализацията на тези лица
- Деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, -подкрепата на семейства с повишена отговорност към грижите за зависими членове на семейството
- Насърчаване на взаимодействието между социалните и здравните услуги
- Развитие на иновативни междусекторни услуги, с оглед прилагането на интегриран подход

Предстоящи дейности:

- Изготвяне на задълбочен анализ на състоянието на всички специализирани институции за възрастни хора и хора с увреждания, с оглед оценка на грижата в тях и предприемане на съответните мерки
- Разработване на План за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, в който ще се включат конкретни мерки, проекти и дейности
- Продължаване на подкрепата от Структурните фондове на Европейския съюз

Бъдещето на реформата – гаранции за успех

- Деинституционализацията – реформа за цялостна промяна на модела на грижата чрез споделено мислене и обща визия на партньорите в процеса
- Конкретни стъпки в посока усъвършенстване на законодателството с цел насърчаване на процеса:
 - Промени в Закона за семейни помощи за деца
 - Промени в Закона за социално подпомагане
 - Специален Закон за социалните услуги
- Разработване на нови стандарти за качество и финансиране на социалните услуги
- Разширяване на мрежата от социални услуги в общността
- Подкрепа от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.
- Общините и неправителственият сектор – ключов партньор на държавата и основни участници в процеса в бъдеще

Благодаря за
вниманието!